

Kvartálna správa

názov NP: Vytvorenie a overenie systému včasného varovania pred predčasným ukončením školskej dochádzky a adresnej podpory žiakov v systéme poradenstva a prevencie (NP PUŠD)
prijímateľ: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
ITMS kód: NFP401404A199
finančná alokácia: 7 672 788,20 EUR
dĺžka realizácie projektu (od - do): 51 mesiacov (7/2024 – 9/2028)
monitorované obdobie (od - do): 1.1.2026- 31.3.2026

1. Stav a realizácia NP – 1.1.2026- 31.3.2026

Na úrovni projektu sa naprieč podaktivitami realizovali tieto činnosti:

- 2.-4.2.2026 Výjazdová porada NP PUŠD v Dolnom Kubíne za účelom prípravy na akčné plánovanie na pilotných školách a tvorby reportov pre školy.
- Klub riaditeľov- príprava realizácie prvého stretnutia, ktoré sa bude konať dňa 14.4.2026 v Prešove (tvorba podkladov, komunikácia s vedením pilotných škôl, zabezpečovanie administratívno-logistických a materiálnych náležitostí, príprava programu).
- Publicita a advokačné aktivity projektu (zverejňovanie príspevkov a podcastu na webovom sídle VÚDPaP).

Podaktivita A1a- Vytvorenie a overenie systému včasného varovania pred PUŠD, príprava na jeho zavedenie na celoštátnej úrovni

Interní a externí experti A1a sa venovali predovšetkým analýze dát z RIS, príprave podkladov pre mapovanie procesov v komunite škôl a pre tvorbu zoznamov detí v riziku, príprave výskumného zámeru a výskumného hárku pre vyhodnotenie poskytovania a vyhodnocovania efektivity vybraných podporných opatrení, čisteniu prepisov, kódovaniu a analýze rozhovorov s riaditeľmi/kami a učiteľmi/kami škôl a s mladými ľuďmi a ich rodinami.

Analytika:

- Príprava komplexného panelového datasetu za všetky dostupné roky - Pokračovala príprava integrovaného panelového datasetu prepájajúceho všetky ročníky a dátové oblasti do jednotnej analytickej štruktúry. Dôraz bol kladený na metodické spracovanie identifikácie PUŠD a prípravu individuálnych, školských, dochádzkových a personálnych premenných. Dataset bol rozšírený o

najnovšie údaje zo školského roka 2025/2026, čím sa posilnil základ pre longitudinálne analýzy a systém včasného varovania.

- Prvá verzia zoznamu rizikových žiakov a jeho kritické overovanie v spolupráci s pilotnými školami - Bola pripravená prvá verzia identifikácie rizikových žiakov na základe odhadov pravdepodobnosti PUŠD z regresnej analýzy. Výstupy budú konfrontované so spätnou väzbou pedagogických zborov pilotných škôl, čo umožní porovnať analytický a praktický pohľad na riziko. Identifikované rozdiely slúžia ako základ pre ďalšiu kalibráciu modelu a lepšie uchopenie jeho limitov.

- Analytické podklady k reportom pre pilotné školy - Boli spracované štatistické profily škôl obsahujúce základné ukazovatele, indikátory rizika a regionálne aj celoslovenské porovnania. Cieľom bolo vytvoriť jednotný, no diferencovaný podklad pre tvorbu akčných plánov založených na dátach. Výstupy zároveň podporujú spoločný jazyk medzi analytickou, výskumnou a terénnou časťou projektu.

- Priebežné spracovanie kohortových analýz a interpretácia rizikových trajektórií - Popri budovaní datasetu pokračovalo spracovanie kohortových analýz umožňujúcich sledovať dynamiku rizika v čase. Analýzy pomáhajú identifikovať kľúčové body akumulácie rizika a priestor pre včasnú intervenciu. Zároveň slúžia ako interpretačný rámec pre regresné modelovanie a návrh systému včasného varovania.

- Metodologická príprava hlavnej regresnej analýzy a odborné konzultácie - Pokračovala príprava hlavnej regresnej analýzy vrátane kľúčových metodických rozhodnutí a akčného plánu. Proces bol priebežne konzultovaný s odborníkmi s cieľom posilniť konzistentnosť, interpretovateľnosť a praktickú využiteľnosť výsledkov. Dôraz bol kladený na zachytenie komplexnosti rizikových trajektórií pri zachovaní zrozumiteľnosti pre prax.

- Strategické plánovanie systému včasného varovania a príprava nastavbových krokov - Prebiehala príprava ďalšieho rozvoja systému včasného varovania, vrátane zosúladovania metodických a technologických prístupov. Diskusie sa zamerali na nadviazanie na existujúcu infraštruktúru a budovanie udržateľného a prakticky využiteľného riešenia. Súčasťou boli aj konzultácie k dátovej architektúre systému.

- Komunikácia analytických výstupov a metodická príprava oblastných koordinátorov - Prebiehalo informovanie a príprava oblastných koordinátorov na prácu s analytickými výstupmi v pilotných školách. Zdieľané boli prvé výsledky regresnej analýzy a diskutovalo sa o interpretácii rizika, pravdepodobností a vzťahov medzi premennými. Cieľom bolo podporiť spoločný interpretačný rámec medzi analytickou a terénnou časťou projektu.

Výskum:

- Analýza a kódovanie rozhovorov s mladými ľuďmi a rodinami - naďalej prebiehala analýza a kódovanie rozhovorov s mladými ľuďmi, ktorí majú skúsenosť s predčasným ukončením školskej dochádzky, a s ich rodinami. Ide o kľúčovú kvalitatívnu zložku projektu, ktorá umožňuje dopĺňať administratívne a dotazníkové dáta o hlbšie porozumenie konkrétnym životným trajektóriám, rozhodovacím momentom a kombinácii faktorov, ktoré viedli k prerušeniu alebo ukončeniu vzdelávacej dráhy. V monitorovanom období pokračovalo systematické triedenie a kódovanie prepisov, spresňovanie tematických okruhov

a identifikovanie opakujúcich sa vzorcov v oblasti rodinného zázemia, školských skúseností, podpory alebo jej absencie a širších sociálnych okolností.

- Príprava výskumu k evalvácii niektorých podporných opatrení na pilotných školách - hlavným cieľom výskumu je zistiť, akým spôsobom sa vybrané podporné opatrenia uplatňujú v praxi, aké mechanizmy podpory sa pri nich osvedčujú a do akej miery prispievajú k zmierneniu rizika predčasného ukončenia školskej dochádzky. Bol vypracovaný výskumný zámer, ktorý prešiel interným pripomienkovaním a následne bol konzultovaný s oblastnými koordinátormi so skúsenosťou s poskytovaním podporných opatrení v teréne. Súčasťou prípravy bol aj návrh záznamového hárka, ktorý má umožniť systematicky zaznamenávať proces práce so žiakom, priebeh poskytovanej podpory a jej priebežné vyhodnocovanie. Paralelne sa v spolupráci s koordinátormi pracovalo na výbere pilotných škôl vhodných na zapojenie do výskumu a na identifikácii žiakov, u ktorých bude možné spracovať prípadové štúdie k jednotlivým opatreniam. Zámerom je vytvoriť súbor prípadových štúdií, ktoré priblížia konkrétne podoby podpory a budú slúžiť ako jeden z podkladov pri príprave systému intervencií v rámci systému včasného varovania.

- Spracovanie reportov pre pilotné školy - pre každú školu bol spracovaný samostatný report sumarizujúci situáciu školy z pohľadu PUŠD. Pri ich tvorbe sa vychádzalo z troch hlavných zdrojov informácií: z mapovania školských procesov, z výsledkov mapovania rizikových faktorov prostredníctvom dotazníkov medzi učiteľmi, žiakmi a rodičmi a z administratívnych dát zachytávajúcich mieru PUŠD, opakovanie ročníka, ospravedlnené a neospravedlnené hodiny a znížené známky zo správania v porovnaní s okresnou, krajskou a celoslovenskou úrovňou. Reporty boli koncipované tak, aby školám poskytli zrozumiteľný, dátovo podložený obraz o ich situácii a aby zároveň upozornili na oblasti, ktoré si vyžadujú zvýšenú pozornosť pri nastavovaní preventívnych a podporných postupov. Reporty zároveň môžu tvoriť podklad pre školu pri ich akčnom plánovaní.

- Príprava podkladov pre mapovanie procesov v externom prostredí - V nadväznosti na mapovanie školských procesov sa rozpracovávalo aj mapovanie procesov v externom prostredí školy. Jeho cieľom je zachytiť postupy a kompetencie aktérov, ktorí vstupujú do podpory detí a mladých ľudí mimo samotnej školy, no ich činnosť má významný presah do prevencie PUŠD. Ide najmä o terénnych a sociálnych pracovníkov, centrá pre deti a rodinu, centrá poradenstva a prevencie, komunitné centrá, internáty a ďalšie subjekty, ktoré s deťmi a rodinami pracujú. V sledovanom období sa pripravovali podklady pre zber dát, najmä vo forme dotazníkov a sprievodných materiálov, ktoré majú umožniť systematicky zaznamenať, akým spôsobom jednotliví aktéri spolupracujú so školou, ako majú nastavené vnútorné procesy a v ktorých bodoch sa ich činnosť stretáva s témou PUŠD.

- Príprava podkladov pre mapovanie žiakov v riziku - v rámci prípravy pilotnej verzie systému včasného varovania sa pripravovali aj podklady pre mapovanie žiakov v riziku. Zber bude realizovaný na pilotných školách formou dotazníka vyplňovaného učiteľmi a riaditeľmi, pričom následne sa plánuje porovnanie týchto zistení s výsledkami z administratívnych dátových zdrojov. V sledovanom období bol pripravený elektronický dotazník a informujúci list pre riaditeľov škôl, ktorý vysvetľuje účel zberu, spôsob práce s údajmi a využitie výstupov v ďalšom nastavovaní systému. Zozbierané dáta umožnia porovnanie medzi odborným posúdením situácie žiaka zo strany školy a dátovým obrazom, ktorý je zachytiteľný v rezortných systémoch.

Podaktivita A1b- Adresná podpora žiakov v riziku PUŠD prostredníctvom sprevádzania PZ a OZ v systéme poradenstva a prevencie pri používaní nástrojov a postupov špecificky zameraných na predchádzanie PUŠD

Činnosť oblastných koordinátorov podaktivity A1b sa sústredila predovšetkým na dokončenie mapovania rizikových faktorov na pilotných školách, iniciáciu mapovania procesov prostredí komunity škôl, nastavenie ďalšej spolupráce s externými expertami na školách a zber údajov o žiakoch v riziku. Koordinátori sa taktiež svojou expertízou podieľali na tvorbe podkladov pre výskum v oblasti vyhodnotenia poskytovania podporných opatrení v kompetencii podaktivity A1a.

- Dozber v oblasti mapovania rizikových faktorov- v predmetnom období pokračovalo dokončovanie zberu medzi rodičmi, pri ktorom sa oblastní koordinátori opierali o úzku spoluprácu so školami aj s komunitnými partnermi v prostredí jednotlivých škôl. Dôležitou úlohou bolo zabezpečiť taký spôsob zberu, ktorý bude rešpektovať podmienky a možnosti konkrétnej školy a zároveň zvýši šancu na zapojenie čo najširšieho spektra rodičov. Vo viacerých prípadoch sa naďalej využíval Edupage, no zároveň sa cielene hľadali aj doplnkové spôsoby oslovenia rodičov, aby sa do zberu vedeli zapojiť aj rodiny, ktoré bežné školské komunikačné kanály využívajú menej alebo s nimi pracujú obmedzene. Súbežne sa dokončoval aj zber medzi niektorými žiakmi z F- odborov, pri ktorých bolo potrebné zohľadniť špecifiká organizácie zberu a dostupnosti respondentov. Význam tejto časti práce spočíva v tom, že umožňuje doplniť obraz o rizikových faktoroch o perspektívu skupín, ktoré bývajú v podobných zberoch ťažšie dosiahnuteľné, no z hľadiska prevencie PUŠD sú kľúčové.

- Spolupráca v prostredí komunity škôl- oblastní koordinátori nadväzovali a prehľbovali kontakty s terénnymi sociálnymi pracovníkmi, komunitnými centrami, mestskými a obecnými úradmi a ďalšími aktérmi, ktorí vstupujú do práce s deťmi a rodinami v lokalitách pilotných škôl. Nadviazala sa tiež spolupráca s inštitúciami relevantnými pre prostredie stredných škôl, ako sú CPP, Centrá pre deti a rodinu, internáty a pod. Cieľom tejto spolupráce nebolo iba získať podporu pri zbere dotazníkov pre rodičov, ale aj lepšie zmapovať existujúce podporné siete v prostredí školy, spôsoby spolupráce so školami a možnosti ich ďalšieho rozvoja. Súčasťou bolo mapovanie procesov týchto aktérov v súvislosti s PUŠD. V sledovanom období sa zároveň rozvíjala spolupráca aj s vedeniami ďalších relevantných projektov, najmä s asistentmi podpory zdravia v rámci programu Zdravé regióny a s rozvojovými tímami ÚSVRK. Takéto prepojenia rozširujú možnosti ďalšej koordinácie podpory a vytvárajú priestor na prenos dobrej praxe medzi rôznymi typmi odborných a podporných služieb.

- Spolupráca s externými expertami na pilotných školách- pokračovala aj spolupráca s externými expertmi na pilotných školách a nastavovanie ďalšieho harmonogramu činností. V monitorovanom období sa pozornosť sústreďovala na priebežné zosúlaďovanie očakávaní, rolí a konkrétnych aktivít tak, aby nadväzujúce kroky na školách prebiehali koordinovane a s jasne rozdelenými zodpovednosťami. Diskutovali sa najmä oblasti akčného plánovania, mapovania žiakov v riziku, observácie vyučovacích hodín a nastavovania intervencií pre žiakov so zvýšeným rizikom PUŠD. Prebehla tiež identifikácia potrieb externých expertov, v rámci ktorej boli definované štyri kľúčové oblasti rozvoja: personalizované vyučovanie, komunikácia a spätná väzba, budovanie dôvery a odolnosť a wellbeing. Následne bola externým expertom ponúknutá podpora v týchto témach, ktorá sa sústredila na aplikáciu získaných poznatkov do praxe a ich systematické zapracovanie do každodenného fungovania.

- Reporty a akčné plánovanie- súčasťou prípravy ďalších krokov bolo aj priebežné nastavovanie spolupráce so školami vo vzťahu k akčnému plánovaniu. V diskusiách so školami a externými expertmi sa postupne spresňovalo, ako bude možné prepájať zistenia z mapovania s konkrétnymi opatreniami na úrovni triedy, pedagogického zboru a spolupráce s rodinami. Zapojenie sa do tvorby akčného plánu je zo strany škôl dobrovoľné, rovnako ako ich potreba facilitácie procesu zo strany oblastných koordinátorov.

- Príprava na zber údajov o žiakoch v riziku- v závere monitorovaného obdobia sa realizovali aj prípravné kroky na zber zameraný na žiakov v riziku a na zachytenie hlavných príčin PUŠD. Príprava zahŕňala metodické zladovanie postupu so školami a externými expertmi, vysvetľovanie účelu zberu a nastavovanie podmienok tak, aby zistenia bolo možné následne využiť pri overovaní systému včasného varovania a pri návrhu konkrétnych podporných intervencií. Táto aktivita zároveň vytvára priestor na to, aby školy neostávali len pri identifikovaní problémov, ale mohli sa postupne posúvať k systematickejšiemu rozhodovaniu o tom, ktorých žiakov potrebujú zachytiť skôr, aké signály považujú za dôležité a aká forma podpory je v ich podmienkach realistická a účelná.

- Mapovanie vybraných pilotných opatrení na pilotných školách- v súčinnosti s výskumným tímom A1a sa najskôr vybrali a navštívili dve pilotné školy na odpilotovanie výskumného procesu a záznamového hárka. Prípadné úpravy či pripomienky sa zapracujú do materiálov a budú použité na plošnejšie mapovanie v druhom kvartály 2026.

2. Aktivity/činnosti plánované v nasledujúcom období (apríl- máj 2026)

Podaktivita A1a- Vytvorenie a overenie systému včasného varovania pred PUŠD, príprava na jeho zavedenie na celoštátnej úrovni

- Mapovanie poskytovania vybraných podporných opatrení na pilotných školách a jeho vyhodnocovanie
- Vyhodnotenie výsledkov mapovania detí v riziku PUŠD na pilotných školách a porovnanie s administratívnymi údajmi
- Dokončenie kódovania rozhovorov s mladými ľuďmi a ich rodinami
- Príprava okruhov intervencií pre žiakov v riziku
- Finalizácia regresnej analýzy a komplexnejšie vyhodnotenie príčin PUŠD
- Príprava a priebežné overovanie zoznamov žiakov v riziku
- Pokračovanie metodickej a dátovej prípravy systému včasného varovania

Podaktivita A1b- Adresná podpora žiakov v riziku PUŠD prostredníctvom sprevádzania PZ a OZ v systéme poradenstva a prevencie pri používaní nástrojov a postupov špecificky zameraných na predchádzanie PUŠD

- Podpora pilotných škôl pri tvorbe akčných plánov
- Mapovanie detí v riziku PUŠD na pilotných školách

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

(P)UŠD
NÁRODNÝ PROJEKT

Cyprichova 42, 831 05 Bratislava
+421 2 4342 0973
sekretariat@vudpap.sk
www.vudpap.sk

- Mapovanie poskytovania vybraných podporných opatrení na pilotných školách
- Observácie vyučovacích hodín a ďalšie aktivity pri sprevádzaní EE na pilotných školách
- Mapovanie v rámci externého prostredia

Financované
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

3. Stav plnenia merateľných ukazovateľov

Názov MU	Cieľová hodnota MU	Kumulatívna hodnota MU – marec 2026
PSKPO132 Podporené zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	1020	0
PSKPO166 Počet ZŠ a SŠ, ktoré overili systém včasného varovania	20	0
PSKPO168 Počet vypracovaných materiálov (hodnotení, analýz, štúdií, a pod.)	3	0
PSKPR001 Počet ZŠ a SŠ, ktoré zaviedli nový systém včasného varovania	18	0
PSKPSRI02 Zamestnané osoby, ktoré úspešne ukončili intervenciu	918	0

